SVERIGES RIKSDAG

# Motion till riksdagen 2026/27:1014

**av Magnus Resare (M)**

# Urvalsprocessen för värnplikt

## Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utreda om Plikt- och prövningsverket kan förändra värnpliktigas antagningsprocess i syfte att ge fler människor i samhället möjlighet att genomföra värnplikt och tillkännager detta för regeringen.

## Motivering

Många vill vara med och försvara Sverige. Det är bra. Men många får inte möjligheten på grund av dagens regelverk vid mönstringen. Då dagens urvalsprocess styrs enligt en sen lång tid relativt oförändrad modell gallras många svenskar bort redan innan Försvarsmakten vet vad den enskilde skulle kunna bidra med.

Vid mönstringen för att göra värnplikt testas såväl motion, intelligens och förmåga till samarbete. I en modern armé är det dock inte säkert att den traditionella bilden av vilka förmågor en soldat ska ha är fortsatt gällande.

Försvaret har nu ett stort behov av att anställa exempelvis it-personal. Det finns givetvis delar av försvarets it-satsningar som är av en mer civil karaktär, men att det finns ett behov av att Försvarsmakten även försvarar Sverige digitalt är uppenbart. För att säkerställa detta bör Försvarsmakten öppna upp för möjligheten att låta fler grupper än idag göra värnplikten.

Exempelvis diabetiker exkluderas idag redan innan mönstringen från militärtjänstgöring på grund av de problem som kan uppstå i fält. Kan Försvarsmakten erbjuda möjligheten att göra andra typer av värnplikt, exempelvis som cybersoldat vid en dator, skulle sannolikt kompetens som nu går militären förlorad istället kunna nyttjas.

Israel arbetar sedan länge med en liknande modell där man ser varje individs möjligheter, och med utgångspunkt i den enskildes förutsättningar hittar man en plats till många. Ett sånt exempel i Israel är enhet 8200 som ansvarar för underrättelse. I en tid när många vill bidra och Sverige behöver utveckla sitt försvar vore det klokt att följa deras exempel.

Politiken bör som regel sätta människor framför system och därför möjliggöra i så stor utsträckning som möjligt för människor att få självförverkligas. Dock är försvaret en särskild angelägenhet som inte ska riskera försämras utan förslaget ska enbart syfta till att förstärka den svenska försvarsförmågan.

En ny tid kräver en ny syn på försvaret, därför bör det öppnas upp en möjlighet för fler människor att göra värnplikt, och därför bör Plikt- och prövningsverket se över sina antagningsprocesser.

*Magnus Resare (M)*